

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHITETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22 januara 2015. godine
Ref. br.:RK750/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI60/14

Podnosilac

Tomë Krasniqi

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 35/2014 od 12. februara 2014. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Tomë Krasniqi (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Rev. br. 35/2014 od 12. februara 2014. godine, koja je podnosiocu zahteva uručena... .

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom su navodno povređena prava podnosioca zahteva garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno član 23 [Ljudsko dostojanstvo], član 24 [Jednakost pred Zakonom], član 46 [Zaštita Imovine], član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], član 145 [Kontinuitet Međunarodnih Sporazuma i Primenljivog Zakona] i iz Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija), član 1 [Obaveza poštovanja ljudskih prava], član 3 [Zabrana mučenja], član 14 [Zabrana diskriminacije], član 1 Protokola 1 [Zaštita imovine] i član 9. Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (u daljem tekstu: MPESKP).
4. Osim toga, podnosilac traži od Suda da ne otkrije njegov identitet. Podnosilac zahteva se poziva na član 36 [Pravo na Privatnost] Ustava, član 17 [Načelo publiciteta] Zakona i član 1 [Obaveza poštovanja ljudskih prava] i 14 [Zabrana diskriminacije] Konvencije, ne pružajući nikakav razlog za takav zahtev.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 31. marta 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 3. aprila 2014. godine, predsednik suda je odlukom br. GJR. KI60/14 imenovao sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca, a odlukom br. KSH. KI39/14 imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Enver Hasani.
8. Dana 13. maja 2014. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 15. decembra 2014. godine, predsednik je odlukom br. KSH. KI60/14 zamenio sudiju Roberta Carolana sudijom Ivanom Čukalovićem kao člana Veća za razmatranje.
10. Dana 17. septembra 2014. godine, nakon što je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca, Veće za razmatranje je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Činjenični osnov zahteva KI60/14 je isti kao u zahtevu KI39/11, koji je, takođe Sudu podneo podnosilac zahteva. Ovaj zahtev je odbijen kao neprihvatljiv zbog neiscrpljenja pravnih sredstava (vidi: rešenje o neprihvatljivosti KI39/11 od 15. januara 2013. godine).
12. Dana 11. juna 1998. godine, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Kosova (rešenje br. 181-1/98) je podnosiocu zahteva priznao pravo na penziju od 3. maja 1998. godine.
13. Podnosilac zahteva je uživao pravo na starosnu penziju do novembra 1998. godine, ali je zbog okolnosti na Kosovu početkom 1999. godine, pravo podnosioca zahteva na korišćenje starosne penzije prestalo bez ikakvog pravnog osnova.
14. Dana 4. maja 2007. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini (ranije poznat kao Opštinski sud) protiv Ministarstva za rad i socijalnu zaštitu, tvrdeći da je ono dužno da izvrši nadoknadu i nastavi sa isplatama, u skladu sa odlukom br. 181-1/98 od 11. juna 1998. godine.
15. Dana 17. januara 2013. godine, Osnovni sud (presuda C. br. 1155/2007) je odbio kao neosnovanu tužbu koju je podneo podnosilac zahteva i utvrdio:

“Sud ocenjuje da tuženoj Republici Kosovo – Ministarstvu za rad i socijalno zaštitu u Prištini nedostaje pasivna legitimacija u ovoj građansko-pravnoj stvari, i iz činjenice što, kao što proizilazi iz spisa predmeta tužilac nije bio u pravnom odnosu sa tuženom, i ni jednom zakonskom odredbom nije predviđena obaveza tužene da prihvati obaveze predratnih institucija, koje su funkcionisale na osnovu zakonodavstva Republike Srbije, konačno do juna 1999 godine. Na osnovu člana 1.1 Uredbe UNMIK-a br.1999/1, o ovlašćenju Privremene uprave Kosova (koja je stupila na snagu 10. juna 1999. godine), sva zakonodavna i izvršna vlast koja se odnosi na Kosovo, poverena je UNMIK-u, a sprovodi je Specijalni predstavnik Generalnog sekretara. Nakon toga su osnovane privremene institucije Kosova o autonomnom i demokratskom upravljanju na opštinskom i centralnom nivou“.

16. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu u Prištini „zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka“.
17. Dana 7. oktobra 2013. godine, Apelacioni sud (presuda CA. br. 1144/2013) je odbio žalbu uloženu od strane podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda C. br. 1155/2007 od 17. januara 2013. godine.
18. Apelacioni sud je utvrdio:

“Pravno stanovište prvostepenog suda je kao pravilno i na zakonu zasnovano u potpunosti prihvatilo i ovaj sud, zato što pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka, iz člana 182, stav 2

ZPP-a, na koje povrede drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti na osnovu člana 194 ZPP-a. Usled pravilne primene odredaba, i pravilne i potpune ocene činjeničnog stanja, koje se ne dovodi u sumnju ni jednim žalbenim navodom, presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede.”

[...]

“Uredbom UNMIK-a br.200/10 osnovano Administrativno odeljenje za zdravstvo i socijalnu zaštitu, koje nije sledbenik ni jedne predratne institucije na Kosovu, što znači da nije sukcesor samoupravne zajednice interesa Penzijskog i invalidskog osiguranja na Kosovu, čijim je rešenjem tužilac iskoristio pravo na penziju. Glavna činjenica je da je tužena osnovala Fond za socijalno osiguranje na Kosovu, br. 3/2001. Međutim, nije ništa nasledila od predratnog penzijskog fonda Kosova, s toga ni tužena nema nikakvu obavezu da isplaćuje penzije iz fonda kojeg je ukrala država Srbija, i preostalo je da se u vezi sa ovim fondom između države Kosova i države Srbije sklopi sporazum, zato što je pomenuti fond, na koji se tužilac poziva fond građana Kosova, i svi građani koji su doprinosili u tom fondu imaju pravo na korišćenje, jer su isti doprinosili u osnivanju tog fonda.“

19. Podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude Apelacionog suda.
20. Dana 12. februara 2012. godine, Vrhovni sud (presuda Rev. br. 35/14) je odbio kao neosnovan zahtev podnosioca za reviziju i utvrdio:

“Nižestepeni sudovi pravilno primenili odredbe parničnog postupka i pravilno su primenili materijalno pravo, kada su utvrdili da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan, da pomenute presude ne sadrže bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 215 ZPP-a.“

[...]

“Uredbom UNMIK-a br.2001/35 je osnovana Penzijska administracija Kosova kao administrativna jedinica u okviru prelaznog Odeljenja za rad i socijalno blagostanje, koja utvrđuje nadležnosti i odgovornosti penzijske administracije kao novog organa, nezavisnog, koji upravlja osnovnim penzijama, na osnovu koje se Penzijska administracija Kosova ne tereti ni jednom odgovornošću u vezi sa penzijama u predratnom periodu. Takođe i Uredbom br.2005/20 od 29. aprila 2005. godine o izmeni Uredbe UNMIK-a br.2001/35 o penzijama na Kosovu, članom 39 je predviđeno da ova Uredba stavlja van snage svaku odredbu zakona na snazi koja je u suprotnosti sa njom, koja je stupila na snagu dana 29. aprila 2005. godine, kao i Zakonom o izmeni Uredbe UNMIK-a 2005/20, o izmeni Uredbe UNMIK-a br.2001/35 o Penzijskom fondu Kosova, kojim je usvojen Zakon o penzijskom fondu Kosova, kao novom i nezavisnom pravno subjektu, na osnovu kojeg zakona nije predviđeno da je ovaj fond pravni sukcesor bivšeg Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih – filijala u Prištini, koji je funkcionisao do juna meseca 1999 godine, koji je

stavljanjem Kosova pod međunarodnu administraciju prestao da funkcioniše na Kosovu, dakle prema oceni ovog suda, tužena nije bila u imovinsko-pravnim odnosima sa tužiocem, što znači da tuženoj nedostaje pasivna legitimacija u ovoj pravnoj stvari, zato što su organi tužene novi pravni subjekti u odnosu na one predratne na Kosovu, dok se tužbeni zahtev tužioca odnosi na odnose zasnovane na osnovu odluke predratnog penzijskog fonda, s toga su nižestepeni sudovi pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca neosnovan, i kao takvog su ga odbili, zato što tuženoj nedostaje pasivna legitimacija da bi bila stranka u postupku“.

Navodi podnosioca

21. Podnosilac zahteva tvrdi da „starosnu penziju uživa na osnovu odredaba primenljivog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, objavljenom u („Službenom listu SAPK“, br. 26/83) od 30. juna 1983. godine, koji je primenljiv shodno Uredbi UNMIK-a br. 1999/24“.
22. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi „UNMIK-ovi organi, a kasnije i organi Republike Kosovo, su odmah nakon rata bili dužni da podnosiocu zahteva, koji je pre 1999. godine stekao pravo na penziju, obezbede i omoguće redovno primanje penzija, međutim, do sada, organi Republike Kosovo nisu prema podnosiocu zahteva ispoštovali, a niti sproveli zakonsku obavezu“.
23. Stoga, na osnovu gore navedenog, podnosilac zahteva tvrdi da su presudom nižestepениh sudova povređena njegova sledeća prava:

a) Povreda prava garantovanih Ustavom:

Član 23 [Ljudsko Dostojanstvo], član 24 [Jednakost pred Zakonom], član 46 [Zaštita Imovine], član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], član 145 [Kontinuitet Međunarodnih Sporazuma i Primenljivog Zakona]

b) Povreda prava prema međunarodnom pravu:

EKLJP

Član 1 [Obaveza poštovanja ljudskih prava], član 3 [Zabrana mučenja], član 14 [Zabrana diskriminacije], član 1 Protokola 1 [Zaštita imovine]

MPESKP

Član 9

24. Zaključno, podnosilac zahteva traži od Suda da se „njegova penzija stečena na osnovu isplaćenog doprinosa, obavezno odredi srazmerno doprinosu koji je isplaćivan tokom njegovog radnog staža, na osnovu zakonodavstva iz radnog odnosa, i po osnovu prethodnog rada“.

Prihvatljivost zahteva

25. Sud prvo ispituje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti.
26. U tom smislu, Sud se poziva na pravila 36 (1) c) i 36 (2) b) Poslovnika, koja propisuju:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.

(2) Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava,

[...]”

27. Sud primećuje da se u zahtevu podnosioca navodi povreda člana 23 [Ljudsko Dostojanstvo], člana 24 [Jednakost pred Zakonom], člana 46 [Zaštita Imovine], člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], člana 145 [Kontinuitet Međunarodnih Sporazuma i Primenljivog Zakona] Ustava, člana 1 [Obaveza poštovanja ljudskih prava], člana 3 [Zabrana mučenja], člana 14 [Zabrana diskriminacije], člana 1 Protokola 1 [Zaštita imovine] EKLJP i člana 9. MPESKP.
28. Međutim, Sud takođe primećuje da podnosilac zahteva nije objasnio kako su i zašto ova ustavna prava povređena osporenom odlukom. Nezadovoljstvo odlukom ili jednostavno pominjanje članova i odredaba Ustava nije dovoljno da se ustanovi tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada tvrdi povrede Ustava, podnosilac zahteva mora da pruži ubedljiv i dobro obrazložen argument kako bi zahtev bio osnovan.
29. U tom smislu, Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenih od strane Vrhovnog suda, osim i u onoj meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
30. Sud dalje naglašava da nije njegova dužnost prema Ustavu da postupa kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, slučaj: *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi, takođe, slučaj *KI70/11* podnosioca *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, Rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. god.). Sama činjenica da je podnosilac zahteva nezadovoljan ishodom postupka u njegovom slučaju, ne pruža mu pravo da pokrene argumentovan zahtev o povredi njegovih prava zaštićenih Ustavom. Sud primećuje da je podnosilac zahteva imao brojne mogućnosti da predstavi svoj slučaj pred redovnim sudovima.

31. Ustavni sud može samo da razmatra da li su dokazi bili predstavljeni na pravilan način i da li su postupci, gledano u celini, bili sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, *inter alia*, slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, App. br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima, usvojen 10. jula 1991. godine).
32. Sud smatra da su postupci pred redovnim sudovima, uključujući i postupke pred Vrhovnim sudom, bili pravični i obrazloženi (vidi, *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
33. Presuda Vrhovnog suda je dala obrazloženje u vezi sa činjenicama slučaja i njihovim nalazima.
34. Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije potkrepeo i obrazložio svoje tvrdnje o tome, da je osporenom odlukom povređen Ustav.
35. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglašeni neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika.
36. Pored toga, zahtev podnosioca za neotkrivanje njegovog identiteta treba da bude odbijen kao neosnovan.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, pravilima 36 (1) c) i 56 (2) Poslovnika, 17. septembra 2014. god., jednoglasno

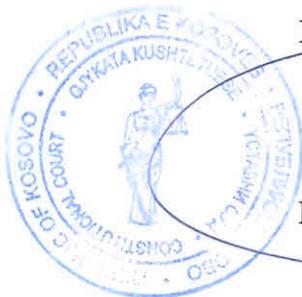
ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. Da dostavi ovu odluku stranama i da je objavi u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani